

นิพนธ์ต้นฉบับ

หลักการอภิบาลอาหารและแบคทีเรียก่อโรคในอาหารที่ติดต่อกันสัตว์ บริโภคในไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเวียดนาม ภาวิน ผดุงทศ¹ มุตสิโยะ คะโดฮิระ² เกลิน ฮิลล์³

¹คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ² โรงเรียนเกษตรโอปิอิโร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และ
สัตวแพทยศาสตร์ ประเทศญี่ปุ่น

บทคัดย่อ ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเวียดนามล้วนตั้งอยู่บนริมฝั่งแม่น้ำโขง นอกจากนี้จะมีลักษณะภูมิประเทศที่คล้ายคลึงกันแล้วยังมีวัฒนธรรมตลอดจนอาหารที่บริโภคคล้ายคลึงกัน อาหารบางชนิดประกอบด้วยไก่หรือหมูที่ไม่สุก ซึ่งอาจปนเปื้อนเชื้อซัลโมเนลลาหรือแคมไพโลแบคเตอร์ แบคทีเรียเหล่านี้ อาจทำให้เกิดโรคกระเพาะและลำไส้อักเสบ หรือโรคอื่นๆทั้งในประเทศผู้ส่งออกและนำเข้า ปัจจุบันจึงมีการนำหลักการวิเคราะห์ความเสี่ยงมาประยุกต์ใช้กับการอภิบาลอาหาร โดยเฉพาะหลักการประเมินความเสี่ยงซึ่งประกอบด้วยการระบุอันตราย การประเมินการสัมผัส การอธิบายอันตราย และการอธิบายความเสี่ยง เชื้อแบคทีเรียก่อโรคในอาหารบางตัวสามารถทำให้เกิดโรคในสัตว์บริโภค แต่ที่เป็นปัญหาสาธารณสุขมักเกิดจากเชื้อที่ทำให้เกิดโรคในผู้บริโภคแต่ไม่ทำให้เกิดโรคในสัตว์บริโภค ในประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเวียดนามนั้นพบว่าโรคติดเชื้อแบคทีเรียจากการบริโภคอาหารในเด็กส่วนใหญ่เกิดจากเชื้อแคมไพโลแบคเตอร์ รองลงมาคือเชื้อซัลโมเนลลา ชิเกลลา และอีโคไล เชื้อแคมไพโลแบคเตอร์และเชื้อซัลโมเนลลาเป็นเชื้อที่สามารถพบได้ในสัตว์บริโภคที่อยู่ในฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โรงฆ่าและเนื้อที่จำหน่ายที่ตลาดสด นอกจากนี้เชื้อบางตัวอาจต้านทานต่อยาต้านจุลชีพเนื่องจากการใช้ยาเหล่านี้ในกระบวนการเลี้ยง ทำให้รักษาการติดเชื้อได้ยากโดยเฉพาะผู้ป่วยที่ต้องใช้ยาต้านจุลชีพ แบคทีเรียที่ต้านทานต่อยาต้านจุลชีพนี้ยังสามารถถ่ายทอดผ่านกระบวนการผลิตอาหารมาสู่ผู้บริโภค และอาจถ่ายทอดความสามารถในการต้านทานต่อยาต้านจุลชีพให้แบคทีเรียก่อโรคชนิดอื่น ซึ่งอาจแพร่กระจายการต้านทานต่อยาต้านจุลชีพไปทั่วโลกอีกด้วย ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเวียดนามควรร่วมมือกันในการเฝ้าระวังและศึกษาระบาดวิทยาของเชื้อเหล่านี้ ซึ่งอาจนำไปสู่การควบคุมการปนเปื้อนในสัตว์บริโภคและนำไปสู่การลดความเสี่ยงของการเกิดโรคจากอาหารทั้งในภูมิภาคนี้และในประเทศที่นำเข้าอาหารจากภูมิภาคนี้ต่อไป เชียงใหม่สัตวแพทยสาร 2550;(2):113-122

คำสำคัญ : การอภิบาลอาหาร , แบคทีเรียที่ก่อให้เกิดโรคในอาหาร, สัตว์บริโภค , การประเมินความเสี่ยง